

Vergaderjaar 2002–2003

28 636

Wijziging van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen en de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 ter implementatie van de vierde richtlijn motorrijtuigenverzekering

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 3 december 2002

De vaste commissie voor Justitie¹ belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen. Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Algemeen

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden onderschrijven het belang van de implementatie van de vierde richtlijn motorrijtuigenverzekering (Wam). De leden van de CDA-fractie vragen of ook in de beoogde tien nieuwe lidstaten reeds gewerkt wordt aan de implementatie van de vierde Wam-richtlijn en wat daarbij de stand van zaken is.

Deze leden vragen hoe zij de door de Algemene Rekenkamer voorgestelde wijzigingen moet beoordelen in het licht van de aangehouden behandeling van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen bij de Eerste Kamer. Is de regering voornemens met een novelle ter zake te komen, zo vragen deze leden.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Het wetsvoorstel strekt ertoe uitvoering te geven aan richtlijn nr. 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 mei 2000 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven. De leden van de VVD fractie kunnen het doel van deze richtlijn, welke bepalingen bevat die ten doel hebben de positie te verbeteren van personen die slachtoffer zijn geworden van een verkeersongeval met een motorrijtuig in een andere lidstaat van de Europese Unie dan die van hun woonplaats, onderschrijven.

De Algemene Rekenkamer beveelt aan om met betrekking tot de uit het wetsvoorstel voortvloeiende nieuwe taken van het Waarborgfonds Motorverkeer en het Nederlands Bureau voor Motorrijtuigenverzekeringen aanvullende wijzigingen in de Wam aan te brengen. De voorgestelde

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), K. G. de Vries (PvdA), Dittrich (D66), Vos (GroenLinks), Cornielje (VVD), Rouvoet (ChristenUnie), Van Blerck-Woerdman (VVD), voorzitter, Adelmund (PvdA), Luchtenveld (VVD), De Wit (SP), Rietkerk (CDA), Halsema (GroenLinks), Albayrak (PvdA), ondervoorzitter, Eurlings (CDA), Blok (VVD), Çörüz (CDA), Teeven (LN), Wolfsen (PvdA), Jan de Vries (CDA), Van Haersma Buma (CDA), Schonewille (LPF), Stuger (LPF), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Zeroual (LPF) en Vacature (LPF).

Plv. leden: Van Fessem (CDA), Arib (PvdA), Th. C. De Graaf (D66), Azough (GroenLinks), Monique de Vries (VVD), Van der Staaij (SGP), Terpstra (VVD), Verbeet (PvdA), Rijpstra (VVD), Lazrak (SP), De Pater-van der Meer (CDA), Karimi (GroenLinks), Van Oven (PvdA), Ormel (CDA), Te Veldhuis (VVD), Jager (CDA), Jense (LN), Van Heemst (PvdA), Buijs (CDA), Sterk (CDA), Eerdmans (LPF), Wiersma (LPF), Joldersma (CDA), Varela (LPF) en Jukema (LPF).

wijzigingen hangen nauw samen met de materie die wordt geregeld in de (ontwerp) Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen en zouden niet alleen betrekking moeten hebben op de nieuwe taken van beide organisaties, maar ook op hun bestaande taken. Hierdoor zou strijd ontstaan, zo menen deze leden, met de Aanwijzingen voor de Regelgeving, die voorschrijven dat bij implementatie van communautaire regelgeving in de implementatieregeling geen andere regels worden opgenomen dan voor de implementatie noodzakelijk. In overleg met de Algemene Rekenkamer is besloten deze wijzigingen niet in het onderhavige wetsvoorstel op te nemen, doch deze mee te nemen in het wetgevingstraject in verband met de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen. De leden van de VVD-fractie vragen de regering wat de gevolgen zijn voor de taken van het Waarborgfonds Motorverkeer als de (ontwerp) Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen niet in het Staatsblad terechtkomt. Immers, de (ontwerp) Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen is door de regering op de lijst van te heroverwegen wetsvoorstellen geplaatst.

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden onderschrijven de bedoeling van de vierde richtlijn motorrijtuigenverzekering om de rechtspositie van slachtoffers van ongevallen in het gemotoriseerde verkeer in een andere lidstaat van de EU te verbeteren. Deze leden hopen dat de implementatie van deze richtlijn daadwerkelijk kan bijdragen aan vereenvoudiging van afhandeling van schadegevallen.

De leden van de fractie van D66 hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel, dat tot doel heeft de positie te verbeteren van personen die slachtoffer zijn geworden van een verkeersongeval met een motorrijtuig in een andere EU -lidstaat. Deze leden hebben enkele vragen en opmerkingen.

Op welke wijze bevordert de regering, zo vragen deze leden, dat ook de positie wordt verbeterd van EU-onderdanen die slachtoffer worden van een verkeersongeval in de landen die de komende jaren tot de EU zullen toetreden.

Op welke wijze stimuleert het voorliggende wetsvoorstel de mogelijkheid van snelle repatriëring van het slachtoffers naar het land waar deze zijn of haar woonplaats heeft? Op welke wijze bevordert de regering de snelle en eenvoudige repatriëring van slachtoffers?

De leden van de aan het woord zijnde fractie vragen hoe kan worden verzekerd dat Nederlandse en buitenlandse verzekeraars gevallen van letselschade, die zich voordoen als gevolg van een verkeersongeval met een motorrijtuig, eindeloos laten voortduren, zoals nu vaak voorkomt. Over welke cijfers beschikt de regering ten aanzien van het aantal zaken van letselschade, al dan niet als gevolg van een verkeersongeval met een motorvoertuig, dat door toedoen van (Nederlandse) verzekeringsmaatschappijen bijzonder lang voortduurt?

Inhoud van de vierde Wam-richtlijn

De leden van de CDA-fractie constateren met tevredenheid dat het bereik van deze richtlijn zich ook uitstrekt tot landen buiten de Europese Unie (EU) die aangesloten zijn bij het groene kaart systeem. Deze leden vragen welke landen dit betreft en vragen hoe gegarandeerd kan worden dat ook deze landen de vierde Wam-richtlijn op een gelijke wijze zullen implementeren als de EU-lidstaten.

De route van de vierde Wam-richtlijn zal niet altijd doorlopen worden, zo stellen de leden van de fractie van de VVD. Bij ingewikkelde schadegevallen, waarbij de aansprakelijkheid wordt betwist zal er veelal van de route worden afgeweken. Veel buitenlandse verzekeraars opereren inter-

nationaal en hebben nevenvestigingen in Nederland. Deze leden vragen of noodzakelijk is om contact met het hoofdkantoor op te nemen in het land van vestiging, of wordt het wettelijk mogelijk gemaakt om zaken af te handelen met nevenvestigingen in Nederland, waardoor een zaak voor de Nederlandse rechter kan worden gebracht.

De implementatie van de richtlijn in de Nederlandse wetgeving

Volgens de nieuwe Europese richtlijn moet lichamelijk letsel, geleden door voetgangers en fietsers, worden gedekt door de verzekeraars van het betrokken voertuig, ongeacht of de bestuurder van het voertuig schuld heeft. Dit geldt dus ook bij ongevallen die door dronken fietsers, onoplettende voetgangers en dergelijke worden veroorzaakt, zo merken de leden van de fractie van de VVD op. In de ogen van deze leden is dit niet rechtvaardig. Iemand die schuld heeft moet betalen, iemand die geen schuld heeft niet, zo stellen deze leden. Hoe is de positie van zwakke verkeersdeelnemers geregeld in de Nederlandse wet, zo vragen de aan het woord zijnde leden de regering.

De leden van de VVD-fractie vragen voorts hoe groot het percentage automobilisten is, per land in de EU, dat vermoedelijk onverzekerd rondrijdt. In artikel 2 van de Wam worden bedragen genomen die minimaal door de verzekeraar moeten worden gedekt. Komt dit overeen moet de Nederlandse wetgeving, zo vragen deze leden. Zo neen, wat zullen de gevolgen zijn van de nieuwe Europese regeling voor de Nederlandse premies?

In de zomer van 2002 kwam de Europese Commissie met het voorstel om EU-richtlijn voor autoverzekeringen zo aan te passen dat de autoverzekering altijd de schade aan fietsers en voetgangers moet dekken, ongeacht de oorzaak van het ongeluk. Wanneer verwacht de regering dat de gewijzigde richtlijn in Nederland wordt geïmplementeerd, zo vragen de leden van de fractie van D66.

Administratieve lasten voor het bedrijfsleven

Onderschrijft het Verbond van Verzekeraars de stelling dat de geschatte administratieve lasten ongeveer 0,13% van de totale schadelast van verzekeraars zullen bedragen, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Deze leden vragen ook of te verwachten is dat juist implementatie van de vierde Wam-richtlijn niet tot een vereenvoudiging en versnelling ten opzichte van bestaande procedures zou kunnen leiden, waardoor een relatief voordeel voor verzekeraars zou kunnen ontstaan.

De leden van de VVD-fractie betreuren het dat de verplichte dubbele melding door verzekeraars over schaderegelaars aan zowel de Pensioen&Verzekeringkamer als aan het Informatiecentrum, niet vervangen kan worden door een enkele melding. Hoewel deze dubbele melding rechtstreeks voortvloeit uit de richtlijn staat de meerwaarde daarmee nog niet vast maar leidt het wel tot extra administratieve lasten, zo merken deze leden op.

In het artikel «Het voorstel van de Europese Commissie voor een vijfde richtlijn motorrijtuigenverzekering» (8 november 2002, Nederlandse Juristen Blad) wordt gesteld dat de autoverzekeraar regres kan nemen op de ziektenkostenverzekeraar van de fietser of voetganger in het geval dat de automobilist onschuldig is. In dit artikel wordt gesteld dat de nieuwe richtlijn niet tot andere uitkomsten leidt, maar wel de systeemkosten verhoogt. Kan de regering ingaan op de regresmogelijkheden van Nederlandse verzekeraars van automobilisten in dergelijke gevallen, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Tevens vragen deze leden de regering inzicht te bieden in de administratieve lasten die hiermee gepaard gaan.

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat de administratieve lasten voor twee zelfstandige bestuursorganen, het Nederlands Bureau voor Motorrijtuigenverzekeringen en het Waarborgfonds Motorverkeer, omhoog zullen gaan. Worden zij hiervoor gecompenseerd, zo vragen de leden van de fractie van de VVD.

De leden van de fractie van D66 vragen de regering welke garanties zij kan bieden dat het voorliggende wetsvoorstel, dat onder meer een rechtstreeks vorderingsrecht jegens de verzekeraar van de aansprakelijke persoon creëert en waarbij verzekeraars verplicht worden een schade-regelaar aan te wijzen, in de praktijk geen extra bureaucratische rompslomp oplevert. Kan de regering bijvoorbeeld met zekerheid stellen dat in de nieuwe situatie niet méér in plaats van minder formulieren door het slachtoffer zullen moeten worden ingevuld?

Consultatie van belanghebbenden

Welke organisaties van (verkeers-)slachtoffers heeft de regering voor dit wetsvoorstel om advies gevraagd, zo vragen de leden van de fractie van D66. Is advies gevraagd aan de Vereniging van Letselschade Slachtoffers (VvLS)?

ARTIKELEN

Artikel I

C

Artikel 27c

De leden van de CDA-fractie vragen of hier de statuten van het Nederlands Bureau voor Motorrijtuigenverzekeringen bedoeld worden en of die als gevolg van de aanwijzing tot Informatiecentrum niet gewijzigd behoeven te worden.

Artikel 27f

De leden van de CDA-fractie vragen waarom de gegevens als hier bedoeld niet aan te merken zijn als persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 27h

Op basis waarvan veronderstelt de regering dat slechts op dit artikel een beroep zal worden gedaan indien de informatie op basis van artikel 27g niet voorhanden is, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Op basis waarvan heeft het Informatiecentrum formeel de mogelijkheid om op grond van deze overweging een verzoek af te wijzen, zo vragen de aan het woord zijnde leden. Deze leden vragen ook in hoeverre de verzekeraar en de Dienst Wegverkeer verplicht zijn tot het verstrekken van gegevens wanneer het Informatiecentrum daarom verzoekt.

De regering stelt dat bij het opstellen van het wetsvoorstel het raadplegen van politieregisters niet voor ogen heeft gestaan. De leden van de CDA-fractie vragen of de regering dit wel wenselijk en mogelijk acht.

Artikel 27

Kan worden toegelicht waarom zowel de vierde Wam-richtlijn als het onderhavige wetsvoorstel een termijn van drie maanden hanteren, zo

vragen de leden van de CDA-fractie. Deze leden vragen of dit een termijn is die gebaseerd is op de praktijk in de lidstaten.

Verzekeraars zijn verplicht binnen drie maanden inhoudelijk in te gaan op een schadegeval. De leden van de VVD-fractie vragen de regering meer inzicht te geven in de term «met reden omkleed antwoord». Op welke aspecten moet een verzekeraar ingaan? Is het altijd mogelijk om binnen drie maanden een volledig antwoord te geven?

Artikel III

De leden van de CDA-fractie constateren dat het wetsvoorstel van toepassing zal zijn op die ongevallen die vanaf 20 januari 2003 zich hebben voorgedaan. Mocht het onderhavige wetsvoorstel niet tijdig inwerking zijn getreden zijn de sancties hiervan uitgezonderd. Begrijpen de aan het woord zijnde leden het goed dat de regering dan zonder wettelijke grondslag wel alle andere gevolgen van het wetsvoorstel in de praktijk wil toepassen? Welke formele grondslag hebben dan het Nederlands Bureau voor Motorrijtuigenverzekeringen en het Waarborgfonds Motorverkeer voor hun handelen als respectievelijk Informatiecentrum en schadevergoedingsorgaan, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Zijn deze organen daar overigens nu reeds voor voorbereid en toegerust?

De voorzitter van de commissie,
Van Blerck-Woerdman

De griffier voor dit verslag,
Franke